

OP WEG NAAR EEN NIEUW GRONDSTOFFENPLAN

OPGESTELD IN SAMENPRAAK
MET GEMEENTERAADSLEDEN,
GEMEENTEAMBTENAREN EN
INWONERS

VAN AFVAL NAAR
GRONDSTOFFEN

INHOUDSOPGAVE

Voorwoord	3
Inleiding	4
Aanleiding.....	4
Opdracht.....	4
Uitvoering	5
Participatie.....	5
Communicatie.....	5
Deskresearch.....	5
Werksessies	6
Invulling werksessies.....	6
Voorstel	7
Definitieve route.....	7
Kosten.....	7
Bijlagen	8
Bijlage 1: Grondstoffencommunicatieplan gemeente Urk	
Bijlage 2: Factsheets	
Bijlage 3: Visual definitieve route Meerjaren Grondstoffenplan	

Voorwoord

Voor u ligt het Meerjaren Grondstoffenplan (2020-2023) van de gemeente Urk.

Met dit plan beogen wij een stap in de goede richting te zetten in het scheiden (en circulair verwerken) van huishoudelijke grondstoffen. Bewust gebruik ik hier de term 'grondstoffen' omdat het grootste deel van de grijze container nu gevuld wordt met grondstoffen en slechts een klein deel is echt afval. Wij kunnen dus nog beter scheiden.

Maar dit kunnen wij als gemeente zeker niet alleen. We willen dit graag samen doen met u. Als gemeente willen wij u optimaal ondersteunen om zoveel mogelijk grondstoffen aan de bron te scheiden. Daarbij hoort een zorgvuldige implementatie en goede communicatie.

In het eerste jaar, waarin we een nieuw inzamelings-systeem gaan invoeren, zullen we ons richten op het beter scheiden van PMD, zoals plastic verpakkingen. Wij hopen dat dit een forse verlaging geeft van ons restafval op Urk.

Bij het tot stand komen van het plan hebben wij hulp gehad van verschillende groepen. Om deze reden wordt het voorwoord gebruikt om een aantal mensen te bedanken. Als eerste de gemeentelijke werkgroep, bestaande uit raadsleden, ambtenaren en ROVA, die met volle toewijding hebben samengewerkt aan dit plan. Ten tweede natuurlijk de klankbordgroep voor hun input en inzet.

Graag eindig ik met een citaat van een Urker uit de klankbordgroep.

'Men moet stoppen met zeggen: dat wil een Urker niet. Urkers willen best veel, en soms moet iets gewoon.'

Geert Post
Wethouder Visserij, Economische Zaken en Onderwijs

INLEIDING

AANLEIDING

Op 22 november 2018 is tijdens een informatieve raad de urgentie voor een nieuw afvalbeleid gepresenteerd. De presentatie ging in op de landelijke ontwikkelingen, de huidige situatie van de gemeente Urk en de gevolgen hiervan op de afvalstoffenheffing. Zowel de verhoging van de verbrandingsbelasting op restafval door het Rijk als het hoge percentage restafval van onze inwoners, zorgen ervoor dat de afvalstoffenheffing almaar bleef stijgen. Daar moest verandering in komen. Niet alleen vanuit een financieel oogpunt, maar ook zeker vanuit de gedachte van rentmeesterschap. Samen met de raad is toen besloten om hier direct mee aan de slag te gaan.

Om hier opdracht aan te geven, is in 2019 een gemeentelijke werkgroep samengesteld om na te denken over de toekomst van de afvalinzameling op Urk.

Het doel van de werkgroep was om te komen tot een voorstel voor een nieuwe huishoudelijke afvalinzameling, het zogenaamde Meerjaren Grondstoffenplan voor de gemeente Urk (2020-2023).

OPDRACHT

Het Meerjaren Grondstoffenplan Urk (2020-2023) gaat over de inzameling en verwerking van alle huishoudelijke afval-en grondstoffen. Dit plan voldoet aan de volgende kaders:

- Het plan moet een duidelijke stap zijn in het scheiden (en circulair verwerken) van huishoudelijke grondstoffen. Op dit moment wordt 44 % van alle huishoudelijke grondstoffen op Urk gescheiden verwerkt. Het streven is om in deze planperiode (tot en met 2023) de VANG-doelstelling te behalen. Met andere woorden minder dan 100 kg restafval per inwoner per jaar en 75% scheiding van huishoudelijk afval.
- Het plan moet qua hoogte van de heffing binnen het huidige heffingengebouw uitvoerbaar zijn. Kortom, de afvalstoffenheffing voor huishoudens van de gemeente Urk mag door dit plan niet stijgen. Sterker nog de wens van de gemeenteraad is om de heffing omlaag te brengen, door meer grondstoffen circulair in te zetten.
- Het plan wordt opgesteld in samenspraak met gemeenteambtenaren, gemeenteraadsleden en inwoners. Dit plan moet de inwoners van Urk meenemen en faciliteren op de route van het scheiden van grondstoffen.

SCHEIDINGSGEDRAG

44%

Op dit moment wordt 44 % van alle huishoudelijke grondstoffen op Urk gescheiden verwerkt.

UITVOERING

PARTICIPATIE

Het uiteindelijke plan heeft gevolgen voor alle inwoners van de gemeente Urk. Daarom is zoveel mogelijk denkkracht van inwoners meegenomen. Dit is als volgt belegd:

- Gemeentelijke werkgroep; hierin nemen diverse mensen vanuit de gemeentelijke organisatie plaats én een afvaardiging van alle partijen uit de gemeenteraad.
- Klankbordgroep van inwoners (ongeveer 10 personen); hierin nemen inwoners plaats die al eerder aangegeven hebben mee te willen denken met de gemeente over het onderwerp huishoudelijke grondstoffen- en afvalstromen. In ieder geval nemen hierin vertegenwoordigers plaats vanuit het Oude Dorp, hoogbouw, (jong)volwassen met kinderen en 65-plussers, om zo een goede afspiegeling te hebben van de bewoners op Urk.

Door middel van werksessies is de gemeentelijke werkgroep tot een voorstel voor het Meerjaren Grondstoffenplan 2020-2023 gekomen. In het volgende hoofdstuk treft u een korte weergave aan van de uitkomsten van het gevolgde traject.

COMMUNICATIE

Tijdens de werksessies is naar voren gekomen dat er belang wordt gehecht aan een uitgebreide gemeentespecifieke communicatiecampagne om de maatregel(en) te begeleiden. Ook om de inwoners van Urk het nut en de noodzaak van het scheiden van afval en grondstoffen in te laten zien. Om die reden is een separaat plan opgesteld waarin ingegaan wordt op de opzet en kosten (voor advertenties, folders, posters, enzovoort) van de communicatiecampagne. In bijlage 1 vindt u het Grondstoffencommunicatieplan Urk.

DESKRESEARCH

Voorafgaand aan de opdracht, is ook een deskresearch uitgevoerd naar alle mogelijkheden die er zijn om te komen tot een duurzamer én goedkoper grondstoffen- en afvalplan. In de bijlage treft u hiervan de volgende factsheets aan:

- Factsheet nascheiding
- Factsheet Diftar
- Factsheet gescheiden luierinzameling
- Factsheet afvalmythen

WERKSESSIES

INVULLING WERKSESSIES

In totaal zijn er vier werksessies (drie sessies met gemeentelijke werkgroep en één met klankbordgroep) georganiseerd om te komen tot een Meerjaren Grondstoffenplan. De werksessies waren gericht op de afwegingskader milieu, service en kosten. De uitkomsten van de werksessies hebben geleid tot de volgende route:

Stap 3 Evaluatie (2021):

Evaluatie stap 1 en 2, aanvullende benodigde maatregelen als werkgroep te onderzoeken en door de raad te laten bepalen, zoals:

- De optie om de frequentie van restafvalinzameling verder omlaag brengen;
- De optie om gebiedsgericht Omgekeerd Inzamelen in te voeren;
- Bezien of er nog nadere maatregelen nodig zijn voor het oude dorp. Hiervoor wordt een aparte werkgroep met inwoners van het oude dorp opgericht;
- Onderzoeken, eventueel in vorm van een enquête, of de invoering van een minicontainer voor PMD gewenst is;
- Bezien of een prijsprikkel of alternatief abonnementsysteem nog nodig is. Een abonnementsysteem heeft de voorkeur ten opzichte van Diftar. Diftar is gezien de eerdere afschaffing niet gewenst;
- De optie om een gemeentelijke subsidieregeling in te voeren voor korting op grondstoffen-scheidingsmiddelen in huis.

Dit zijn voorbeelden en alvast een doorkijk naar de toekomst. De resultaten van stap 1 geven een indicatie wat wenselijk en nodig is.

Stap 1 Start (september 2019):

Starten met communiceren en een Meerjaren Communicatieplan opstellen.

Stap 2 Invoering(1 januari 2020):

Faciliteren op PMD en dit in zakken eenmaal per 2 weken gaan ophalen (start 2020). De restafvalinzameling tot 1-4-2020 onveranderd laten, maar daarna naar een frequentie van eenmaal per 4 weken.

Stap 4 Vervolgstep(2022):

Indien nodig invoeren vervolg-route

Stap 5 Algehele evaluatie 2023:

In 2023 is het wenselijk om het Meerjaren Grondstoffenplan (2020-2023) in zijn geheel te evalueren. Cijfers van 2019 dienen dan vergeleken te worden met 2023 om te kunnen achterhalen of de interventies daadwerkelijk hebben geleid tot het behalen van het doel van het Meerjaren Grondstoffenplan, namelijk <100 kg per inwoner per jaar / 75% scheidingspercentage per jaar.

VOORSTEL

DEFINITIEVE ROUTE MEERJAREN GRONDSTOFFENPLAN

Op basis van de hierboven beschreven route is de werkgroep tot het volgende voorstel gekomen:

Januari 2020;
Start uitgebreide communicatiecampagne
(conform bijgaand communicatie voorstel)

1 januari 2020;
Starten met de tweewekelijkse
zakkenroute voor de inzameling van PMD

1 april 2020;
Starten met het terugbrengen van de
inzamelfrequentie van restafval naar
eenmaal per 4 weken.

2021:
Evalueren effecten bovenstaande
stappen en waar nodig de
voorbereiding treffen voor een
vervolgstap.

1 januari 2022:
Invoering vervolgstap (indien nodig)

1 januari 2023:
Algehele evaluatie Meerjaren
Grondstoffenplan (2020-2023).

In bijlage 3 vindt u een visualisatie van de definitieve route.

KOSTEN

De veranderingen in de inzameling heeft een budgettair neutraal verloop. De verwachting is dat de extra kosten van het eerste kwartaal van 2020, waarin beide stromen twee-wekelijks worden ingezameld, in het eerste jaar worden terugverdiend.

Om bewustwording te creëren bij de inwoners is een incidenteel budget van €30.000 benodigd. Deze kosten worden ten laste van de reserve afvalstoffenheffing 9180041 gebracht.

Bovendien verwachten wij op basis van prognoses een structurele besparing van €2.50 per aansluiting per jaar, als gevolg van een afname van het restafval (-12 kg) en een toename van het PMD (+12 kg).

Deze prognoses geven weer wat we minimaal kunnen verwachten. Het kan natuurlijk zo zijn dat onze inwoners boven verwachting beter gaan scheiden. Alleen gezien ons afvalprofiel en de kleine stap die we zetten, lijkt dit voor nu een reëel beeld. Daarnaast is door de werkgroep bewust gekozen om het eerste kwartaal van 2020 zowel PMD als restafval tweewekelijks in te zamelen. Reden hiervoor is om onze inwoners te laten wennen aan de veranderingen en ze geleidelijk mee te nemen in het veranderproces. Dit zorgt er ook voor dat de besparing in het eerste jaar minder zal zijn.

BIJLAGEN

Bijlage 1: Grondstoffencommunicatieplan Urk

Bijlage 2: Factsheets

Bijlage 3: Visual definitieve route Meerjaren Grondstoffenplan